

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

DK
Dobre Kadry
Centrum badawczo-szkoleniowe Sp. z o.o.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr projektu: WND-POKL.06.02.00-02-109/11

www.dobrekadry.pl

Człowiek – najlepsza inwestycja

**SPRÓBUJMY SIĘ
ZROZUMIEĆ**

*Inaczej mówimy,
tak samo pracujemy*

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr projektu: WND-POKL.06.02.00-02-109/11

Informacje o projekcie

- Temat innowacyjny:
Poszukiwanie nowych, skutecznych metod aktywizacji zawodowej i społecznej grup docelowych wymagających szczególnego wsparcia
- Projektodawca:
Dobre Kadry. Centrum badawczo-szkoleniowe Sp. z o.o.
- Okres realizacji projektu:
01.01.2012 – 31.12.2014

Grupa odbiorców

- Osoby z dysfunkcją słuchu

Grupa użytkowników

- Pracodawcy
- Instytucje rynku pracy
- Trenerzy osób Głuchych
- Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje szkoleniowe, Instytucje systemu edukacji, Organizacje wspierające aktywność zawodową osób niesłyszących

Główne założenia projektu:

- Osoby Głuche należy traktować nie jako niepełnosprawne tylko odmienne językowo i kulturowo.
- Język polski jest dla osób Głuchych językiem obcym (drugim), językiem pierwszym jest PJM.
- Skuteczność działań wymaga kompleksowego podejścia ukierunkowanego nie tylko na samych Głuchych.
- Aktywizacja Głuchych wymaga wzrostu świadomości przedstawicieli instytucji rynku pracy i pracodawców w zakresie specyfiki kultury Głuchych i ich mocnych stron.

Pakiet *Aktywność bez barier:*

1. Programy szkoleń tradycyjnych w PJM „Język polski jako język obcy” oraz „Społeczna aktywność”.
2. Programy szkoleń e-learningowych w PJM podnoszące kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe osób niepełnosprawnych słuchowo wraz z gotowymi kursami.
3. Słownik języka polskiego w PJM dla Głuchych w formie zapisu DVD.
4. Program szkolenia PJM dla trenerów.

Pakiet *Aktywność bez barier:*

5. Poradnik dla trenerów prowadzących kursy i szkolenia dla osób Głuchych.
6. Program szkoleń dla pracowników instytucji rynku pracy, ośrodków pomocy społecznej oraz pracodawców zatrudniających/chcących zatrudniać osoby Głuche.
7. Koncepcja portalu internetowego wraz z funkcjonującym portalem.
8. Model współpracy między publicznymi i niepublicznymi instytucjami rynku pracy w zakresie wsparcia osób Głuchych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr projektu: WND-POKL.06.02.00-02-109/11

Aktualność potrzeby wprowadzenia produktu:

- Ponad 73 tys. osób głuchych i prawie niesłyszących (15+)
- 115 tys. osób - trudności w słyszeniu nawet z aparatem (15-64)
- Niskie wykształcenie (38% zawodowe, 33% gimnazjalne lub niższe)
- 61% nieaktywnych zawodowo, 30% pracujących (osoby z niepełnosprawnością słuchową)
- Nieadekwatność działań w obszarze aktywizacji Głuchych
- Ograniczenia wynikające z systemu edukacji
- Brak specjalistycznej wiedzy na temat specyfiki i potrzeb osób Głuchych w instytucjach wspierających
- Brak rozwiązań kompleksowych

Odbiorcy na etapie testowania:

- 68 osób z grupy odbiorców przy zakładanym udziale 42 osób, w tym:
  - 32 osoby – szkolenia z języka polskiego oraz aktywności społecznej i zawodowej (4 grupy po 150 godzin, 1 grupa kontynuacja w ramach drugiej edycji, poziomy A1 do B2)
  - 25 osób – testowanie słownika (dialogi, hasła, definicje)
  - 32 osoby – szkolenia e-learningowe (13 certyfikatów, 19 osób kontynuuje szkolenia w ramach kolejnych kursów)
  - 18 osób – inne szkolenia tradycyjne (3 tematy: Florystyka, MS Office, Kosmetyka upiększająca)

Użytkownicy na etapie testowania:

- 34 osoby z grupy użytkowników przy zakładanym udziale 30 osób, w tym:
  - 10 trenerów (120 godzin szkolenia z PJM, dodatkowo przygotowane bardzo szczegółowe materiały szkoleniowe)
  - 8 przedstawicieli instytucji rynku pracy (60 godzin szkolenia z PJM i tematyki antydyskryminacyjnej)
  - 10 osób z ośrodków pomocy społecznej (jw.)
  - 6 pracodawców (30 godzin szkolenia, tematyka jw.)

Odbiorcy i użytkownicy – działania dodatkowe:

– Odbiorcy:

- udział 66 osób z grupy odbiorców w konferencji *Innowacje we włączaniu osób niepełnosprawnych na rynek pracy*, większość udział również w warsztatach *Jak szukać pracy*
- 31 osób niesłyszących zarejestrowanych na portalu jako poszukujące pracy

– Użytkownicy:

- ponad 120 osób w ramach seminariów dla pracodawców
- ponad 100 osób w ramach spotkań roboczych z przedstawicielami instytucji rynku pracy
- ponad 50 osób w ramach seminariów upowszechniających

Ewaluacja zewnętrzna (Polski Związek Głuchych, Zarząd Główny):

- Źródła danych: badania uczestników, oceny trenerów, opinie doradców zawodowych, wywiady indywidualne i opinie przedstawicieli użytkowników
- Wyniki badań potwierdziły realizację wszystkich zaplanowanych celów, uzyskane wartości wskaźników w każdym przypadku przekraczają wartości założone świadczące o innowacyjności, skuteczności i efektywności poszczególnych elementów składowych produktu finalnego.
- Komplementarność wypracowanych rozwiązań w stosunku do innych projektów ukierunkowanych na wsparcie grupy odbiorców.
- Rekomendacja, aby opracowane narzędzia i metody jak najszybciej wprowadzić jako standard postępowania i uczynić z nich element polityki państwa wobec osób głuchych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr projektu: WND-POKL.06.02.00-02-109/11

Efekty testowania – główne zmiany 1

– *Programy szkoleń e-learningowych:*

- korekta efektów kształcenia, zapisy dostosowano do rzeczywiście osiągniętych efektów w kategoriach: wiedza, umiejętności, kompetencje
- w trakcie testowania w kursach wprowadzano wiele poprawek, przede wszystkim o charakterze technicznym
- stworzenie kursów dla osób niesłyszących okazało się zadaniem bardzo skomplikowanym i trudnym

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr projektu: WND-POKL.06.02.00-02-109/11

Efekty testowania – główne zmiany 2

- ***Program szkoleń dla pracowników instytucji rynku pracy i pracodawców zatrudniających/chcących zatrudniać osoby Głuche:***
  - grupę odbiorców szkolenia rozszerzono o pracowników MOPS
  - w stosunku do pierwotnej wersji przygotowano program kompleksowy zawierający dwa moduły – szkolenia PJM i szkolenia antydyskryminacyjne
  - dostosowano do potrzeb rozkład godzin szkoleniowych pomiędzy dwoma modułami.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr projektu: WND-POKL.06.02.00-02-109/11

Efekty testowania – główne zmiany 3

- *Słownik języka polskiego w PJM dla Głuchych w formie zapisu DVD:*
  - definicje niektórych haseł uproszczono
  - poprawiono nieliczne błędy „montażowe”
  - dodatkowo do wybranych haseł dodano synonimy

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr projektu: WND-POKL.06.02.00-02-109/11

Efekty testowania – główne zmiany 4

– *Model współpracy:*

- utworzenie zespołu Animatorów Pracy Osób Niestyszących (uwzględnienie osoby Głuchej jako kluczowej i niezbędnej części składowej zespołu oraz osoby słyszącej dobrze posługującej się PJM)
- zapewnienie efektywności funkcjonowania modelu poprzez pracę zespołu, który jest łącznikiem różnych światów: świata słyszących i niesłyszących, świata pracodawcy i kandydata oraz punktem stycznym dla instytucji rynku pracy
- rozszerzenie współpracujących instytucji o Ośrodki Pomocy Społecznej

Efekty testowania – główne zmiany 5

– *Portal internetowy:*

- nie sprawdziła się pierwotna koncepcja portalu jako automatycznego łącznika Głuchych i pracodawców
- kontakt bezpośredni pracodawcy z Głuchym kandydatem nie jest możliwy, ponieważ obie strony mają obawy przed takim kontaktem
- główne zmiany organizacyjne: nie ma kont pracodawców, Animatorzy pracy dodają pozyskane oferty pracy (są dodatkową grupą użytkowników portalu), a zakładka dla pracodawców zawiera informacje pomocne przy zatrudnianiu osób niesłyszących.

Efekty testowania – główne zmiany 6:

- W przypadku pozostałych produktów („Język polski jako język obcy” i „Społeczna aktywność” oraz szkolenia PJM dla trenerów) zmiany mają charakter kosmetyczny, dotyczą np. zmian w rozkładzie liczby godzin szkoleń dla poszczególnych modułów, kwestii organizacyjnych czy rekomendacji wdrożeniowych.
- Nie wprowadzano zmian w „Poradniku dla trenerów prowadzących kursy i szkolenia dla osób Głuchych”. Osoby korzystające z tej publikacji podkreślały, że poradnik oferuje praktyczną wiedzę i wskazówki, niezwykle przydatne w codziennej pracy trenera.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr projektu: WND-POKL.06.02.00-02-109/11

Rekomendacje dla skutecznego wdrożenia modelu:

- Konieczność prowadzenia biur, zapewnienie mobilności pracowników.
- Animatorzy Pracy – zespół złożony z Głuchych piszących i czytających w języku polskim i słyszących-migających, podstawowe miejsce pracy.
- Zatrudnienie osób słyszących dobrze znających PJM.
- Przeprowadzenie szkoleń osób zatrudnianych jako Animatorzy Pracy dla zapewnienia kompleksowego wsparcia pracodawców i kandydatów (znajomość kwestii prawnych, finansowych, itp. zatrudniania Głuchych)
- Wszystkie informacje o ofercie/usługach/warunkach uczestnictwa muszą być przygotowane w języku migowym.
- Oferty pracy/opisy stanowisk przygotowywanych dla osób głuchych powinny być przez nie weryfikowane, podobnie miejsca pracy.

Zmiany w zakresie strategii upowszechniania 1:

- Rozszerzenie kanałów informacyjnych i komunikacyjnych o nowe elementy w celu zwiększenia skuteczności dotarcia, szczególnie do grupy odbiorców. Większość newsów w postaci filmów w PJM udostępniona jest:
  - na profilu na Facebook'u,
  - na profilu na Twitterze,
  - w Google Plus, gdzie przez otagowanie treści bardzo wzrosła oglądalność wpisów,
  - przez kanał na Youtube w zmienionym na widoczny statusie wszystkie filmy można oglądać, zablokowana jest jedynie możliwość dodawania komentarzy

Zmiany w zakresie strategii upowszechniania 2:

- Ogólnopolska kampania medialna skierowana do wszystkich grup docelowych, jednak ze szczególnym naciskiem na pracodawców i decydentów. Przestanki:
  - rekomendacje zewnętrznego zespołu ewaluacyjnego,
  - najważniejsze dla powodzenia aktywizacji zawodowej osób niesłyszących (poza ich postawami) jest nastawienie pracodawców,
  - dotarcie do ogółu społeczeństwa, zmiana postrzegania Głuchych, a co za tym idzie ułatwienia w adaptacji w miejscu pracy,
  - oszczędności, które powstały w projekcie głównie ze względu na życzliwość osób współpracujących przy jego realizacji.

Zmiany w zakresie strategii upowszechniania 3:

- Kontynuacja na etapie upowszechniania działań najlepiej postrzeganych przez uczestników projektu na etapie testowania:
  - upowszechnienie dobrych rozwiązań wśród nowych osób z potencjalnych grup docelowych projektu,
  - powtórzenie szkoleń tradycyjnych najlepiej postrzegane przez osoby niesłyszące,
  - spotkania z grupami użytkowników projektu zawierające lekcje pokazowe PJM oraz aspekty kulturowe społeczności Głuchych,
  - zapewnienie wzmocnienia odbioru wypracowanego produktu finalnego i zachęcenie do jego aktywnego wykorzystania.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr projektu: WND-POKL.06.02.00-02-109/11

Zmiany w zakresie strategii włączania:

- Zmiany w ramach strategii upowszechniania będą w znaczący sposób oddziaływały na skuteczność włączenia produktów projektu do głównego nurtu polityki, w szczególności ogólnopolska kampania medialna.
- Dodanie do strategii włączania elementów systemowych rozwiązań stosowanych w Niemczech jako dobre i skuteczne praktyki w aktywizacji społecznej i zawodowej osób niesłyszących.

Podsumowanie:

- Zmiana postaw osób niesłyszących wobec projektu i wypracowywanych rezultatów.
- Kluczowy czynnik sukcesu – zatrudnienie osób niesłyszących i permanentne konsultowanie z nimi kolejnych etapów działań.
- Zatrudnienie 15 osób w ciągu 4 miesięcy, w tym 5 osób przedłużyło umowę próbną na okres dwuletni.
- Stały kontakt z firmami, zainteresowanymi co najmniej spotkaniami informacyjnymi, często jednak szukaniem pracownika i wsparciem przy zatrudnianiu osoby niesłyszącej.
- Dodatkowo: zainicjowanie nagrania filmów z informacją o usłudze tłumacza języka migowego w Urzędzie Miasta, przygotowanie tłumaczenie na PJM dokumentów rejestracyjnych Urzędu Pracy.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr projektu: WND-POKL.06.02.00-02-109/11

Końcowe refleksje:

- znacznie większe niż początkowo zakładane trudności w realizacji projektu, szczególnie w obszarach wymagających współpracy
- problemy w komunikacji nie tylko z osobami Głuchymi, ale również instytucjami, które powinny wspierać aktywizację zawodową
- brak problemów w realizacji projektu = brak wiarygodności dla działań projektowych

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

DK
Dobre Kadry
Centrum badawczo-szkoleniowe Sp. z o.o.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr projektu: WND-POKL.06.02.00-02-109/11

Dziękujemy za uwagę

Człowiek – najlepsza inwestycja

*SPRÓBUJMY SIĘ
ZROZUMIEĆ*

*Inaczej mówimy,
tak samo pracujemy*